

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307, тел. канцелярії (0472) 31-21-49, inbox@ck.arbitr.gov.ua

УХВАЛА

14 грудня 2023 року

Черкаси

Справа №925/775/23

Господарський суд Черкаської області у складі судді Зарічанської З.В., розглянувши у судовому засіданні справу за позовом першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури, в інтересах держави, уповноваженими органами якої виступають: позивач - Черкаська обласна військова адміністрація, позивач - Акціонерне товариство "Українська залізниця", до відповідача - Товариства з обмеженою відповідальністю "Мітен", про стягнення 20 912,55 грн, за участю представників сторін: від прокуратури - Пидорич Д.М., службове посвідчення від 30.08.2023 № 078376, від позивача 1 - участі не брали, від позивача 2 - участі не брали, від відповідача - участі не брали.

УСТАНОВИВ:

09.06.2023 до Господарського суду Черкаської області надійшла позовна заява першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури, в інтересах держави, уповноваженими органами якої виступають: Черкаська обласна військова адміністрація, Акціонерне товариство "Українська залізниця" з вимогою стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю "Мітен" на користь Державного бюджету України шляхом зарахування на рахунок Акціонерного товариства "Українська залізниця" пеню за договором постачання продовольчих товарів тривалого зберігання та/або пакувальних товарів для їх фасування в сумі 20 912,55 грн.

Позовні вимоги прокурор обґрунтовує неналежним виконанням відповідачем умов договору поставки в частині недотримання строку поставки обумовленого товару.

Ухвалою від 14.06.2023 суддя залишила без руху позовну заяву першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури.

20.06.2023 від першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури надійшов супровідний лист на виконання ухвали суду від 14.06.2023.

Ухвалою від 04.07.2023 суддя повернула позовну заяву першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури від 07.06.2023 № 15/2-633вих.23 з доданими до неї документами.

Перший заступник керівника Черкаської обласної прокуратури із вказаним рішенням суду не погодився та звернувся з апеляційною скаргою до Північного апеляційного господарського суду.

02.11.2023 Північний апеляційний господарський суд у справі № 925/775/23 ухвалив постанову, якою апеляційну скаргу першого заступника керівника Черкаської обласної прокуратури на ухвалу Господарського суду Черкаської області від 04.07.2023 у справі № 925/775/23 задовольнив частково. Ухвалу Господарського суду Черкаської області від 04.07.2023 у справі № 925/775/23 скасував. Справу № 925/775/23 передав на розгляд Господарського суду Черкаської області на стадії вирішення питання про відкриття провадження у справі.

Вих. № 925/775/23/16213/2023

*25*1368734*1*0*

22.11.2023 матеріали справи № 925/775/23 повернуто до Господарського суду Черкаської області.

Ухвалою від 27.11.2023 господарський суд відкрив провадження у справі №925/775/23 за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням сторін. Судовий розгляд призначив на 14.12.2023 о 10:00.

14.12.2023 від заступника керівника Черкаської обласної прокуратури надійшла заява про залишення без розгляду частини позовних вимог та залучення третьої особи. Також 14.12.2023 ідентична заява надійшла від прокуратури за допомогою системи "Електронний суд".

В обґрунтування поданої заяви прокурор зазначає, що прокурором аргументовано у позові, що публічні закупівлі товарів, робіт і послуг для задоволення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану (в тому числі закупівля Черкаською ОВА продовольчих товарів у ТОВ "Мітен") здійснювались за рахунок коштів державного бюджету.

При цьому, ураховуючи визначений Постановою № 193 правовий статус коштів, що сплачувались АТ "Укрзалізниця" за тристоронніми договорами на постачання продовольчих товарів тривалого зберігання, які виділялися безпосередньо з резервного фонду Державного бюджету України (за бюджетною програмою 3101710, КЕКВ 2620) з метою задоволення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану, пеня за несвоєчасне виконання зобов'язання підлягає стягненню до Державного бюджету України.

Водночас Платником за відповідними тристоронніми договорами Уряд уповноважив виступати АТ "Укрзалізниця", виділивши для цього відповідні кошти з резервного фонду державного бюджету.

Відповідно до пункту 6.1 Договору у разі затримки поставки товару або поставки не в повному обсязі, заявленому замовником, постачальник сплачує на зазначений у цьому договорі рахунок платника пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України від суми непоставленого товару за кожний день затримки.

Сукупність наведених обставин, на думку прокурора, дає обґрунтовані підстави стверджувати, що пеня за несвоєчасне виконання свого зобов'язання хоча й мала б бути сплачена Постачальником на відповідний рахунок акціонерного товариства "Українська залізниця", проте лише з метою подальшого її перерахування до Державного бюджету України. Оскільки використані за Договором кошти є бюджетними, зазначення у резолютивній частині судового рішення про стягнення їх саме на користь Державного бюджету України шляхом зарахування на рахунок акціонерного товариства "Українська залізниця", окрім іншого недвозначно визначить (в тому числі і для АТ "Укрзалізниця") подальшу долю та рух цих коштів, що сприятиме ефективному захисту інтересів держави та упередить можливі непорозуміння при виконанні рішення суду. Вказаним прокурор обґрунтовує необхідність залишення без розгляду позовної вимоги у справі № 925/775/23, що стосується представництва прокурором інтересів держави в особі Акціонерного товариства "Українська залізниця".

Що ж до наявності юридичного інтересу у третьої особи, то прокурор зазначає, що з урахуванням обставин справи та правозастосовчої практики щодо неможливості у даних правовідносинах здійснення представництва прокурором інтересів держави в особі акціонерного товариства "Українська залізниця", виникає ризик позбавлення будь-якого процесуального статусу акціонерного товариства "Українська залізниця".

Так, за своєю правовою природою укладений тристоронній договір є договором поставки, в якому застосовано цивільно-правовий інститут виконання обов'язку боржника третьою особою (ч. 1 ст. 528 ЦК України).

При цьому відповідно до ст. 618 ЦК України інша особа, яка виконує за боржника його зобов'язання або окремі обов'язки, не замінює боржника і не стає додатковим боржником. Зобов'язаною особою перед кредитором залишається первісний боржник.

Прокурор стверджує, що ураховуючи те, що АТ "Укрзалізниця" не набуває прав за спірним договором, водночас є фактичним платником грошових коштів, належне виконання умов договору на постачання продовольчих товарів тривалого зберігання для задоволення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану безпосередньо впливає

на права й обов'язки цього акціонерного товариства. Окрім того, розгляд даної справи безпосередньо впливає на права і обов'язки акціонерного товариства "Українська залізниця", оскільки стягнення до Державного бюджету України пені за несвочасне виконання зобов'язання за Договором відбуватиметься шляхом зарахування коштів на рахунок цього товариства.

14.12.2023 за допомогою системи "Електронний суд" від Черкаської обласної державної адміністрації надійшло клопотання/заява про проведення судового засідання 14.12.2023 без участі її представника у зв'язку неможливістю представника прибути в це засідання.

Присутній у судовому засіданні 14.12.2023 прокурор подану заяву по залишенню без розгляду частини позовних вимог та залучення третьої особи підтримав.

Інші учасники справи представників у судове засідання не направили, про дату та час судового засідання належно повідомлені, що підтверджується Довідками про доставку електронних листів до електронних кабінетів Черкаської обласної військової адміністрації та Акціонерного товариства "Українська залізниця".

Господарський суд враховує, що відповідно до витягу з сайту "Укрпошта", поштове відправлення (копія ухвали суду від 27.11.2023), надіслана на адресу відповідача, 09.12.2023 повернена за зворотною адресою: адресат відсутній за вказаною адресою.

Відповідно до п. 4 ч. 6 ст. 242 ГПК України, днем вручення судового рішення є день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відмову отримати копію судового рішення чи відмітки про відсутність особи за адресою місцезнаходження, місця проживання чи перебування особи, повідомленою цією особою суду. Отже, копія ухвали, надіслана на адресу відповідача вважається врученою 09.12.2023.

На підставі викладеного, господарський суд доходить висновку про належне повідомлення учасників справи про дату та час судового засідання.

Розглянувши заяву прокурора, господарський суд зазначає таке.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 226 ГПК України суд залишає позов без розгляду, якщо позивач до початку розгляду справи по суті подав заяву про залишення позову без розгляду.

Розгляд справи по суті в порядку спрощеного провадження починається з відкриття першого судового засідання або через тридцять днів з дня відкриття провадження у справі, якщо судове засідання не проводиться. (ч. 2 ст. 252 ГПК України)

За приписами ст. 14 ГПК України суд розглядає справи не інакше як за зверненням особи, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених нею вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи або витребуваних судом у передбачених цим Кодексом випадках. Збирання доказів у господарських справах не є обов'язком суду, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Учасник справи розпоряджається своїми правами щодо предмета спору на власний розсуд. Таке право мають також особи, в інтересах яких заявлено вимоги, за винятком тих осіб, які не мають процесуальної дієздатності.

Заяву про залишення без розгляду частини позовних вимог підписано заступником керівника Черкаської обласної прокуратури Станіславом Торопчин.

Оскільки заяву про залишення частини позовних вимог без розгляду подано повноважним представником, з дотриманням встановленого ГПК України строку (до початку розгляду справи по суті), господарський суд доходить висновку про те, що позивач розпорядився своїми правами щодо розгляду спору на власний розсуд, а відтак суд вважає за можливе задовольнити заяву заступника керівника Черкаської обласної прокуратури в частині залишення без розгляду позовної вимоги, що стосується представництва прокурором інтересів держави в особі Акціонерного товариства "Українська залізниця".

Щодо заяви в частині залучення до участі у справі третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача - Акціонерного товариства "Українська залізниця", господарський суд зазначає таке.

За ч. 1, 3-5 ст. 50 ГПК України - треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача до закінчення підготовчого провадження у справі або до початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження, у разі коли рішення у справі може вплинути на їхні права або обов'язки щодо однієї із сторін. Їх може бути залучено до

участі у справі також за заявою учасників справи.

У заявах про залучення третіх осіб і у заявах третіх осіб про вступ у справу на стороні позивача або відповідача зазначається, на яких підставах третіх осіб належить залучити до участі у справі.

Про залучення третіх осіб до участі у справі суд постановляє ухвалу, в якій зазначає, на які права чи обов'язки такої особи та яким чином може вплинути рішення суду у справі.

Треті особи, які не заявляють самостійних вимог, мають процесуальні права та обов'язки, встановлені статтею 42 цього Кодексу.

Господарський суд погоджується із доводами прокурора та задовольняє заяву в частині залучення до участі у справі третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача - Акціонерне товариство "Українська залізниця".

Відповідно до приписів ГПК України третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору має право подати пояснення щодо позову або відзиву.

Відповідно до ст. 168 ГПК України у поясненнях третьої особи щодо позову або відзиву третя особа, що не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, викладає свої аргументи і міркування на підтримку або заперечення проти позову.

Пояснення третьої особи підписуються третьою особою або її представником.

До пояснень третьої особи застосовуються правила, встановлені частинами третьою - сьомою статті 165 цього Кодексу.

Пояснення третьої особи подаються в строк, встановлений судом. Суд має встановити такий строк, який дозволить третій особі підготувати свої міркування, аргументи та відповідні докази, та надати пояснення до позову або відзиву, а іншим учасникам справи - відповідь на такі пояснення завчасно до початку розгляду справи по суті.

Відповідно до ч. 4 ст. 252 ГПК України, перше судове засідання у справі проводиться не пізніше тридцяти днів з дня відкриття провадження у справі. За клопотанням сторони суд може відкласти розгляд справи з метою надання додаткового часу для подання відповіді на відзив та (або) заперечення, якщо вони не подані до першого судового засідання з поважних причин.

Як уже встановлено судом, копія ухвали про відкриття провадження у справі вважається врученою ТОВ "Мітен" 09.12.2023.

Відзив подається протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення ухвали про відкриття провадження у справі. (ч. 1 ст. 251 ГПК України)

З викладеного випливає, що строк для подання відзиву відповідачем спливає 25.12.2023.

При розгляді справи у порядку спрощеного провадження суд досліджує докази і письмові пояснення, викладені у заявах по суті справи, а у випадку розгляду справи з повідомленням (викликом) учасників справи - також заслуховує їх усні пояснення. Судові дебати не проводяться. (ч. 8 ст. 252 ГПК України)

Оскільки строк для подання заяви по суті (відзиву) відповідачем станом на 14.12.2023 не сплив, а у АТ "Українська залізниця" у зв'язку із залученням до участі у справі як третьої особи, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору виникло право подати пояснення в порядку ст. 168 ГПК України, господарський суд вважає за необхідне відкласти розгляд справи по суті в межах строку, встановленого ГПК України.

Керуючись ст. 50, 168, 226, 234-235, 252 Господарського процесуального кодексу України, господарський суд,

УХВАЛИВ:

Заяву заступника керівника Черкаської обласної прокуратури про залишення без розгляду частини позовних вимог та залучення третьої особи задовольнити.

Залишити без розгляду позовну вимогу у справі № 925/775/23, що стосується представництва прокурором інтересів держави в особі Акціонерного товариства "Українська залізниця".

Залучити до участі у справі третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача - Акціонерне товариство "Українська залізниця" (ідентифікаційний код 40075815, вул. Єжи Гедройця, 5, м. Київ, 03150).

Третя особа має право подати суду пояснення щодо позову та відзиву у строк протягом

Вих. № 239/15/23062023

п'яти днів з дня отримання даної ухвали та відзиву відповідно з одночасним направленням таких пояснень на адреси інших учасників справи та надати суду докази такого направлення.

Відкласти судове засідання до 18.01.2024 о 14:00.

Засідання відбудеться у приміщенні Господарського суду Черкаської області за адресою: 18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307, в залі судових засідань № 315.

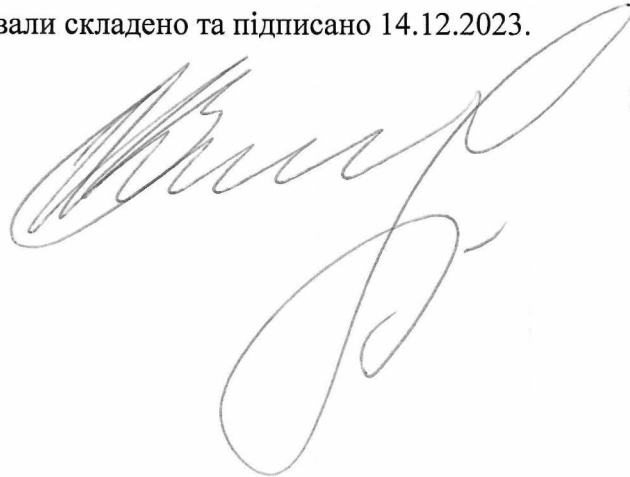
Визначити наступну дату судового засідання 26.01.2024 о 10:00.

Ухвала набирає законної сили з моменту її оголошення та в частині залишення частини позову без розгляду може бути оскаржена до Північного апеляційного господарського суду протягом десяти днів з дня її оголошення.

Копії ухвали надіслати відповідачу - поштою, іншим учасникам справи - за допомогою системи "Електронний суд".

Повний текст ухвали складено та підписано 14.12.2023.

Суддя

Зоя ЗАРІЧАНСЬКА